
Evalvacija izvajanja ZNUZJV

skozi delo Strokovnega sveta Vlade RS

prof. dr. Branko Lobnikar

Fakulteta za varnostne vede, Univerza v Mariboru
branko.lobnikar@um.si

Trije datumi, eno raziskovalno vprašanje

25. oktober 2025

Smrt Aleša Šutarja v Novem mestu

18. november 2025

Sprejem zakona po tednu in pol obravnave; amandmirani praktično vsi člani

2. april 2026

Ustavno sodišče (U-I-26/26, U-I-24/26) začasno zadrži izvrševanje 8. člena ZNUZJV

Raziskovalno vprašanje: *Kaj nam opravljena evalvacija zakona, sprejetega v razmerah družbene stiske, lahko pove – in česa nam ne more?*

Metodološki okvir Strokovnega sveta

Posvetovalno telo Vlade RS – ne organ za promocijo ali obrambo zakona

Pet ožjih delovnih skupin

- dr. Šepec – kazenskomaterialna in kazenskoprocesna problematika
- dr. Žaberl – policijska pooblastila in nadzorstvo
- dr. Hojnik Kelenc – družina, socialna varnost, izobraževanje
- prof. dr. Meško – lokalna raven
- mag. Kečanović – sistemsko zagotavljanje javne varnosti in družbene odpornosti

Štiri evalvacijska merila

- preglednost in sledljivost
- funkcionalna izvedljivost
- pravna in institucionalna koherenca
- sistemska predvidljivost in preverljivost

Načelno: kjer se viri razhajajo, evalvacija razhajanja **ohrani** – ne pomiri jih v sintetičnih formulacijah.

Empirična slika: aktiviran sistem

Operativni kazalniki, opazovano obdobje 27. 11. 2025 – pribl. marec 2026

2.577

prekrškov po 12. in 13. čl. ZNUZJV

(2.010 + 567); Policija

5.868

sklepov FURS o izvršbi

za 2.663 dolžnikov; 382.173 €

930

ovadb VDT

za relevantna KD

138

predlogov Inšpektorata za šolstvo

neobiskovanje pouka, IX. 25 – I. 26

77

vključitev v javna dela

v 23 občinah, romska skupnost

3 / 1 / 2

VTO / varn. akcije / vstopi po 16. čl.

polijska pooblastila

Pozor: –71,7 % obravnavanih tatvin po 204. čl. KZ-1 in –46 % poškodovanj tuje stvari **NE pomeni zmanjšanja kriminalitete.**

Statistični artefakt normativno-procesne spremembe (12. in 13. čl. ZNUZJV); izrecno potrjeno v poročilih Policije in VDT.

Štirje sklopi neželenih učinkov

Ugotovitve poročil organov in ožjih delovnih skupin (poročilo SS, pogl. 4.3)

Pravno-ustavna tveganja

8. člen ZNUZJV; Varuhinja in SCSD se vsebinsko zblížata; Ustavno sodišče 2. 4. 2026 začasno zadrži izvrševanje – signal, da pomisleki niso le teoretični.

Institucionalna preobremenitev

Zakon pred infrastrukturo: uskladitev DSP, ISCS2, koda BCDM dokončana šele II.–III. 2026. Dodatno breme CSD in prekrškovnih organov.

Odnosno-socialna tveganja: romska skupnost

Romske organizacije (11. 2. 2026): zakon kot 'discipliniranje Romov'. Isto vprašanje Svetovalnega odbora OK Sveta Evrope. Legitimen predmet evalvacijske presoje.

Funkcionalna substitucija

Nujni ukrepi nadomeščajo področne sisteme (Družinski zakonik, ZSVarPre, ZSDP-1). Sankcije same po sebi ne odpravljajo strukturnih vzrokov.

Sistemska diagnoza

Delovna skupina mag. Kečanovića: ZNUZJV razgalja strukturno praznino

Sistemska podnormiranost javne varnosti v slovenskem pravnem redu od **izbrisa pojma javne varnosti iz policijske zakonodaje leta 1998**. Nujni ukrepi so deloma simptom strukturne praznine.

Tri opcije razvoja

Ohranitev sedanjega naslova
ZNUZJV

Zakon o ukrepih zagotavljanja javne
varnosti

Celovit Zakon o javni varnosti (ZJV)
– sistemsko zapolnjevanje vrzeli

Integracija z EU okvirom: *whole-of-society resilience* po Direktivi (EU) 2022/2557 o odpornosti kritičnih subjektov

—
Sklep

Aktiviran, ne stabiliziran

Zakona v prvi fazi izvajanja ni mogoče oceniti niti kot nedvoumno uspešen niti kot neuspešen. Sprožil je delovanje sistemov in odprl vprašanja, ki so bila prej obravnavana razpršeno; hkrati je razgalil več pravnih, podatkovnih in organizacijskih pomanjkljivosti.

Trije metodološki imperativi za naslednji evalvacijski krog:

1. vzpostavitev systemskega podatkovnega okvira za merljivost učinkov
2. samostojna vključitev perspektive ciljnih skupin zakona
3. razprava o sistemski ureditvi javne varnosti onkraj okvira nujnih ukrepov